

Rata wa geno

Pitsi Ragoasha

Sepedi

Rata wa geno

E ngwadilwe ke Pitsi Ragoasha
Moswantši Heidelberg

MAELE GO BARUTIŠI LE BATSWADI

1. Kanegelo kopana ye e loketše bana ba mengwaga ye **7** go fihla go ye **9**.
2. Kanegelo kopana ye e na le mantšu a **1 348**. Dira dikaratana tša mantšu, ka mantšu ao a kgethilwego o šomiša dimpapiri tša kgale goba mapokisana a kgale.
3. Dira gore bana ba bale dikaratana tša mantšu ao ka go hlaboša.
 1. Šetša mantšu ao ngwana a ka a balago ka motsotso o tee. Šomiša seelanako mo sellathekeng sa gago go ela nako yeo. Beakanya o lekole ka beke ka beke ge eba mantšu ao ngwana a a balago ka motsotso o tee a oketšega.
 2. Kgotela ngwana go go balela temana gomme o botšiše ngwana go re kanegelo kopana yeo e bolela ka eng.
 3. Šomiša boteng bja kanegelo kopana go botšiša dipotšišo ka seo se diregago ka gare ga kanegelo kopana yeo.

Nakedi e be ele ngwana a
nnoši wa Kamela le Meladi.

Batswadi ba Nakedi ba be ba humile
gomme le yena ba sa mo hlokiše selo.

Tatago Nakedi yena o be a lokile kudu
e bile a rata batho, a sa timane.

Ge ele mmago Nakedi yena o be a na
le ditshela, a timana e bile a sa kwane
le motho.

Nakedi yena o be a timana go swana
le mmagwe e bile a theeletša yena go
feta tatagwe.

Bana ba ba ntši ba be ba sepela
ka maoto go ya sekolong.

Nakedi yena o be a sepela ka paesekela ye mpsha ya mabaibai.

A dula a kgantšhetša bana ba bangwe ka yona goba ka sellathekeng ya go tura ya sebjalebjae.

Ge a le sekolong goba a le gae o be a dula a šetšwe ke sehlophana sa bana ka morago.

Bona ba be ba nyaka go bona dimaka tšeo a di dirago ka paesekela goba ka sellatekeng.

E feela go be go se na ngwana yo a ka kgwathago dilo tša gagwe.

Ka mehla Nakedi o be a kgantšha
dibapadišwa tše diswa tšeo a bego
a e tla le tšona sekolong.

O be a kgahlwa ke ge bana ba bangwe ba mo kgopela gomme a ba ganetša.

Ka nako o be a ba botša gore a ka se ba fe tšona ka gore le bona ba ka se tsoge ba mo diretše selo.

Mmagwe le yena o be a mmotša gore a se ba fe ka gore ba tla mo senyetša.

A re yena ga a na tšhelete ya go rekela bana ka moka ba Lekhureng dibapadišwa.

Ke gantši mmaNakedi a latelela bašimane ka magaeng a re ba swere dilo tša Nakedi ka kgang.

Sekolong le gona barutiši ba be ba tseba gore mmaNakedi ke motho wa mohuta mang.

Le bona ba be ba tšhaba go mo kgala ka ge ba tseba gore o tla ya a botša mmagwe.

Ge morutiši a ka mo kgala yena o be a fihla gae a botša mmagwe gore morutiši o mo šetše morago.

Mmanakedi yena o be a sa tšwafe go latelela morutiši ka sekolong le ge tatago Nakedi a be a phela a mo kgalela taba yeo.

Nakedi o ile a ya a botša mmagwe gore ga a sa nyaka go rutwa ke mmaSekepe ka gore o mohloile.

MmaNakedi o ile a latelela mmaSekepe gomme a fihla a mo roga pele ga bana.

A mmotša gore o na le mona wa ge Nakedi a na le sellathekeng sa go phala sa gagwe le gore a tlogele go gatakela ditokelo tša gagwe.

MmaSekepe o ile a mmiletša hlogo ya sekolo gomme yena a mmiletša ka ofising ya gagwe a mo kgalema ka bogale.

Ka letšatši le lengwe Nakedi ge a le tseleng
a bona nogana ye botsana kgauswi ga
tsela a e topa ka seatla.

Yena o be a sa gopole gore e a loma le
gore mpholo wa yona o swana le wa
noga ye kgolo.

Nogana yona e ile ya mo loma seatla
gomme ge a ekwa bohloko a e lahla fase.

Mokete le Mapudi ba be ba mo šetše
morago gomme ba mo hweditše a lla a
thintha letsogo.

Mapudi o ile a akgofa a tlema letsogo
la Nakedi ka lepanta gore mpholo o se
kitime le mmele.

Baile ge ba bona a felelwa ke maatla
ba leka go mo direla moya ka dibuka le
mašaša a mehlare.

Ka morago ga nakwana o ile a idibala gomme ba bona bokaone e le go founela ampulentshe.

Mapudi o lekile go founa ka ya gagwe efeela a palelwa ka ge e be e se na moya.

O ile a ba a leka go šomiša founu ya Nakedi gomme a hwetša gore e tswaletšwe.

Go be go se na yo a tsebago gore e bulwa bjang ka ge Nakedi a be a gana ba e swara.

Bana ka moka bao ba bego ba sepela ka tsela yeo ba ile ba kgobokana fao.

Ba bangwe ba bona ba be ba itshegela
ba re Nakedi o swinegile ka gore nkabe e
le bona o be a ka se ba thuše.

Mapudi yena ga se a ba theeletša gomme
a no kitimela lebenkeleng la kgauswi go
kgopela thušo.

Ka mahlatse mong wa lebenkele a kgona
go founela ampulentshe.

Yona e ile ya tla ka potlako gomme a
rwalelwa bookelong bja Mankweng.

Beke ya mathomo Nakedi o e feditše ka moka a le ka phaphošeng ya balwetši ba go lwala kudu.

Nakedi o rile go tšwa ka ICU a fetša gape dibeke tše tharo a sa leka bookelong.

Tatagwe o ile a mmotša seo se diregilego le ka fao bana ba sekolo sa gagwe ba mo thušitšego ka gona.

Yena o ile a tšhoga kudu ge a lemoga gore o nyakile go hlokofala le gore o hlakodišitšwe ke bana bao yena a bego a ba kganyetša.

Bana ba mphatho wa gagwe ba ile ba kwana go romela bana ba lesome go ya go mmona.

Bona ba ile ba ya ba swere maloba le dikarata tša go mo lakaletša mahlatse.

Ba ile ba kgopela morutiši wa bona mmaSekepe go ba felegetša.

Nakedi o ile a makala kudu ge a ba bona ka ge a be a sa gopole gore ba ka tla go mmona.

O be a sa tsebe gore a reng go bona
gomme a dulela go lla a sa fetše.

Go tla ga bona le mmaSekepe go tla go
mo thekga go be go mo kweša bohloko.

Mma Sekepe o ile a mo kgothatša le go
mmotša gore a lebale tša morago.

Le gore bona ka moka ba thabišwa feela
ke gore o tšwile kotsing.

Gomme ba ka leboga kudu ge ba ka bona
mekgwa ya gagwe e fetogile a kgona go
phedišana le batho.

Bona ba rile ba sa le ka fao gwa fihla mmagwe le yena a tlile go mmona.

Le yena o ile a šikinyega maikutlo ge a ba bona gomme le yena a thibulla selo.

Mma Sekepe o tšere nako ye telele a leka go mo homotša.

MmaNakedi o rile go homola a leboga bana le mmaSekepe ge ba tlile go bona Nakedi.

Gomme a ba botša gore go tla ga bona go ba ratile se sengwe.

O ile a fetša ka go kgopela MmaSekepe tshwarelo ka mantšu ao a ilego a mmotša ona kua sekolong.

Nakedi o ile go folela ruri a lokollwa
sepetlele gomme a boela gae.

Ka letšatši leo a fihlilego gae ka lona bana
ba mphatho wa gagwe ba ile ba tla go
mo gahlanetša.

Gomme yena o be a gagabiša mahlo a
swaba le go ba lebelela.

O be a fela pelo ya gore a ye sekolong
gore a kgopele bana le barutiši tshwarelo.

Bošego bjo o ile a ba a lora a le sekolong
a roloka le bana ba bangwe ba thabile.

Letšatši leo le latelago Nakedi o tsogile e sa le kapela gomme a leba sekolong.

O rile go fihla sekolong a kgopela hlogo ya sekolo gore a bitše bana ba sekolo ka moka.

Yena o ile a ba kgopela tebalelo ka mekgwa le dipolelo tša gagwe tše dibe sekolong.

Hlogo ya sekolo o ile a leboga ge Nakedi a fetogile gomme a itshola ka diphošo tša gagwe.

Batswadi ba gagwe le bona ba ile ba tla
sekolong go leboga bana bao ba thušitšego
Nakedi tseleng.

MmaNakedi o ile a ba a ntšha diranta tše
sekete a re ke ya go ba leboga.

Bašimane bona ba ile ba gana tšhelete yeo.

Bare bona ba be ba thuša Nakedi feela, ba
be ba sa šomele tšhelete.

Gomme ba leboga feela ge Nakedi le
mmagwe ba kgonne go fetoga.

TUMELELO

E ngwadilweke
Pitsi Ragoasha

Moswantši
Heidel Dedekind

Molekodi 1
Pandelani Claudine Rambau

Molekodi 2
Isabel Seakamela

Molekodi 3
Irene Masemola

Mohlami
PixelPing Design

ISBN 978-1-920702-27-4

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

